

ČIA PRIKLIJUOKITE KANDIDATO KODĄ	I VERTINTOJO KODAS	II VERTINTOJO KODAS	 III VERTINTOJO KODAS
----------------------------------	--------------------	---------------------	---

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ)

Skaitymo, kalbos vartojimo ir rašymo testai

Valstybinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2010 m. gegužės 31 d.

Trukmė – 3 val. 20 min. (200 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Rašykite **mėlynai rašančiu** parkeriu ar tušinuku aiškiai ir įskaitomai. Pieštuku ar neaiškiai parašyti atsakymai vertinami kaip neteisingi. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Atlikdami 1-ąją skaitymo testo užduotį, atsakymus rašykite po klausimu paliktose eilutėse. Į klausimus atsakykite tiksliai ir glaustai. Jūsų atsakymai turi tilpti paliktose eilutėse. Jei neprašoma cituoti ar pateikti pavyzdžių iš teksto, **atsakymus formuluokite savais žodžiais**. Bus vertinami **tik tie** 2-osios skaitymo testo užduoties atsakymai, kurie parašyti **ATSAKYMŲ** lentelėje.
- Atlikdami rašymo užduotį, naudokitės juodraščiu. Jam palikta vietos užduočių sąsiuvinyje. Juodraštis nebus vertinamas, todėl pasilikite pakankamai laiko savo darbui perrašyti į švarraštį. **Jeigu rašymo užduotis bus įvertinta 0 taškų, egzaminas bus neišlaikytas.**
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojų įrašams skirtose vietose. Visame darbe neturi būti užrašų ar kitokių ženklų, kurie leistų atpažinti darbo autorių (pvz., vardo, pavardės, mokyklos ir pan.).
Linkime sėkmės!

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

I. SKAITYMO TESTAS (Trukmė – 50 min.)*1 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos pastraipos. (13 taškų)**Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.***Keistis ar stebėti, kokį pavidalą įgis žodis?**

1 Kalba yra vienas iš nepastoviausių, nuolat kintančių kultūros reiškinių. Tai priklauso nuo visuomenės raidos, papročių kaitos, istorinių įvykių, įvairių naujų technologijų ir pan. Savo pastovumą kalba išsaugo tik uždaroje konservatyvioje visuomenėje ar etninėje grupėje. Tuo tarpu sparčiai savarankiškai besivystančios atvirės visuomenės kalba nuolat kinta, pasipildo naujadaru, skolinių, senų sąvokų perdirbinių, plačiai plintančių tarptautinių žodžių. Dinamiškos, gyvybingos kalbos asimiliuoja gana daug svetimžodžių, neprarasdamos savo specifinių bruožų. Kaip tik todėl šiandien sparčiai pučiasi specialūs mūsų mokslo, meno, politikos, verslo žodynai.

2 Visa bėda, kad bendravimo naujovės kalbą, ypač žodyną, keičia greičiau, nei suspėjame su tuo kitimu, siekdami vienaip ar kitaip jį valdyti, pristabdyti kalbos struktūrą griaušančius poveikius, laikytis klasikinių vartosenos standartų: smarkiai griūva kai kurios tradicinės, kelių kalbininkų kartų svetimybėms statytos užtvartos. O juk buvo įprasta visą šimtmetį tų svetimybių kratytis, ugdyti jautrumą žodžiui.

3 Šiandien būtų galima kalbėti apie tokius požūrius į dabartinę lietuvių kalbą, jos vartojimo būdus ir galimybes: paveikta globaliųjų procesų lietuvių kalba skursta ir kalba turtėja priimdama ir asimiliuodama daugybę naujų žodžių bei sąvokų, t. y. ji sparčiai modernėja, savo vartojimo apimtimi tapdama lygiavertė kitoms toliau pažengusių šalių kalboms. Ir taip, ir ne. Savo kalbos žodžiais jau galime pasakyti arba persakyti viską, kas šiuo metu nauja pasaulio moksle, kultūroje, politikoje, literatūroje ir – kas taip neseniai dar buvo visai neįmanoma – verčiami moderniausi pasaulio prozos ir poezijos kūriniai. Galima sakyti, jog dabar lietuvių kalba jau nesunkiai susikalba su kitomis literatūrinėmis pasaulio kalbomis. Todėl tam tikras struktūrinis bei reikšminis poveikis lietuvių kalbai neišvengiamas. Jis gali atrodyti kaip kalbos skurdimo požymis. Būtent tai ir žadina pesimistines nuotaikas, kad mūsų kalba sparčiai nyksta, prarasdama daugybę žodžių, mūsų senosios literatūros bei etninės kultūros išpuoselėtų stilistinių figūrų.

4 Iš tiesų iš mūsų atminties išsityrė daugybė žodinių vaizdinių. Kalba, pasipildydama skolinių, naujų sąvokų, pastebimai abstraktėja. Kai kuriuos mokslo darbus, įsigalėjus daugybei mokslinių sąvokų, jau galima perskaityti gerai nemokant vienos ar kitos kalbos. Tad ir kyla klausimas, ar abstrakčiajame lygmenyje nevyksta globalus kalbų supanašėjimas ar net susiliejimas. Visų tų globalių kalbinių poveikių puodas, be abejo, yra internetas, tapęs jokių ribų nepripažįstančia komunikavimo priemone. Be kompiuterių jau nėra vienas neišsiverčiame. Ši „dėžė“ perima ne tik įvairaus pobūdžio ryšius, bet ir imasi ugdyti vaizduotę, elgesio ir kalbos įgūdžius. Turbūt reikėtų rimtai susirūpinti kompiuterinės kultūros ugdymu.

5 Jau susiduriame su nelauktu reiškiniu, kai baigęs vidurinę mokyklą jaunas žmogus nesuvokia ir net neperskaito ar nenori skaityti rišlaus literatūrinio teksto, ypač klasikos, kuriai dažnai parodo nelauktą atgrasumą. Ar, skirtingai nei kitos tautos, neprarandame savo klasikos, kurioje išsiraizgiusios mūsų kalbos arba kalbinės vaizduotės šaknys? Pagaliau daugybės žodžių ar žodinių darinių jau nereikia skaityti, nes jie jungiami su grafiniais ar skulptūriniais vaizdais, garsais. Nustojame jausti teksto malonumą, t. y. skaitymą, kuris prilygsta kūrybiniam aktui. Juk skaitydami grožinį tekstą iš žodžių patys atkuriame vaizdus, daiktų pavidalus, emocijas būsenas. Tai, kas šiandien vyksta, vadinu kalbinės vaizduotės silpnėjimu arba jos praradimu. Be abejonės, tam turi įtakos ir stiprus elektroninių tinklų poveikis: elektroniniai tekstai trumpi ir abstraktūs, jais perteikiama tai, kas vadinama informacija, visi kiti kalbiniai niuansai reiškiasi kaip trukdžiai ir yra beveik neperteikiami.

6 Taigi lietuvių kalba kinta ir neaišku, kokių pavidalų ji įgis. Galbūt mūsų bėda ir ta, kad kalba, daugybę metų buvusi priversta užimti gynybinę poziciją, įprato konservuoti savo raiškos galimybes, apriboti svetimybių brovimąsi. Tai ryšku ir dabar. Kita vertus, mus ištiktų sunkus praradimas, jei modernėjanti kalba atitrūktų nuo viso savo sisteminio lauko, turtingo žodyninio palikimo. Dabar yra sustojusi tolimesnė savos kalbos kūryba, nors poreikis turėti lanksčią kalbą šiandien didžiulis.

Pagal Marcelijų Martinaitį

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) ♦ 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis ♦ Pagrindinė sesija

Klausimai ir atsakymai

1. Įvardykite reiškini, apie kurį kalba autorius. (1 pastraipa)

(1 taškas)

2. Kurias **dvi** kalbos galimybes įvardija autorius, aptardamas kalbos ir visuomenės santykį? (1 pastraipa)

(2 taškai)

3. Kodėl sparti kalbos kaita yra pavojinga? (2 pastraipa)

(1 taškas)

4. Kurios **du** skirtingus požiūrius į lietuvių kalbos modernėjimą pateikia autorius? (3 pastraipa)

(2 taškai)

5. Kuriais **dviem** argumentais autorius grindžia kalbos modernėjimo prieštarumą? (3 pastraipa)

(2 taškai)

6. Kodėl internetą autorius vadina *puodu*? (4 pastraipa)

(1 taškas)

7. Kodėl grožinio teksto skaitymas, pasak autoriaus, prilygsta kūrybai? (5 pastraipa)

(1 taškas)

8. Kuo prieštaringas dabartinės lietuvių kalbos kaitos procesas? (6 pastraipa)

(2 taškai)

9. Remdamiesi 6-a pastraipa ir visu tekstu suformuluokite autoriaus siūlomą atsakymą į pavadinime iškeltą klausimą.

(1 taškas)

Taškų suma (maks. 13)			
-----------------------	--	--	--

Čia rašo vertintojai

I II III

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) ♦ 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis ♦ Pagrindinė sesija

2 užduotis. *Skaitydami tekstą raskite, kur turėtų būti iš teksto išimti sakiniai A–O.**Vienas sakinys yra ne iš šio teksto. Atsakymus rašykite kitame puslapyje pateiktoje ATSAKYMŲ lentelėje.***0** atvejis – pavyzdys. (12 taškų)**Tylusis širdies bėgsmas**

Mūsų miestelyje apsigyveno mergina, kurios ilgai niekas nepažinojo. Ji gyveno palei patį upelio skardį, tuščiuose namuose. (0) A Laikas išnaikino ir baltąsias obelis, kurios žydėdamos užgoždavo trobesio langus, ir atrodydavo, kad pavasarį pražysta ne obelys, o langai. (1) _____ Tačiau namai vis tiek tebebuvo gražūs savo ramybe, galbūt savo vienatve, ir tas grožis nelikdavo nepastebėtas. Taigi mergina jau ilgas dienas gyveno tuose namuose palei upę. Kartais ji trumpam išvažiuodavo, dažnai užsukdavo į parduotuvę. Drąsesnieji mėgindavo merginą užkalbinti, o sykiomis ir užkalbindavo. (2) _____ Bet niekas niekada nesakė, kad ją pažįsta.

Vidurvasarį į mūsų miestelį atvažiavo Augustas. Jis buvo mokytojas, visada mandagus ir gražiai apsirengęs. Su juo visi greitai susipažino ir vadino jį Augustu. (3) _____ Mat jis buvo vienas iš gyvenančių savo gyvenimą – kasdienį ir paprastą, ir jo buvimas niekam nebadė akių.

Kaip įprasta sakyti – atėjo ruduo. Ir kaip kasmet – atnešė į mūsų širdis slaptą gėlą ir nerimastį, pabėrė į mūsų akis šalto lietaus, nuleido į mūsų delnus žemą, pilką dangų. Miestelis pritilo, ištuštėjo. (4) _____ Visi turėjo savus namus ir džiaugėsi jais – kas tylią vienatvę, kas tolimu džiaugsmu, visi – meile, gyvendami ja arba trokšdami jos.

Ruduo užslinko ilgas, įprastas, mes nurimome ir apie jį jau nebegalvojom. (5) _____ Vis dažniau po pamokų jis atsidurdavo prie vėjuotos upės ir, atsisėdęs ant akmens, žiūrėdavo į tamsų vandenį. Augustas sėdėdavo ilgai – toks bežadis, laukias. Anksčiau mūsų miestely daug kas gyveno laukimu. (6) _____ O Augustas gyveno laukimu visiems matant ir neslėpė to. Miestelio gyventojai sakydavo: keistas Augustas, jam čia nejauku, bet pripras, jau turėtų priprasti.

(7) _____ Gal tik vieną – tą merginą. Todėl taip atvirai ir kalbu apie Augustą, nes jo laukimas ir jo nerimastis – ne paslaptis. Bet ir Augustas tapo paslaptimi, kai susitiko su ta mergina. Ilgą, šaltą vakarą jie sėdėjo paupy ant akmenų. Jie kalbėjo nedaug, rudenį visi nedaug kalba. (8) _____

Tada aš dar lankiau mokyklą, Augustas mokė mus gražiai skaityti, ir jo paties žodžiai skambėdavo klasėje turbūt sentimentaliai – kaip žvaigždėta naktis ar kaip krintantis sniegas. Jau stūgavo žiema, rudens juodumą pakeitė laukta baltuma. (9) _____ Bet Augustas dar tebegyveno rudeniui. Jis, kaip ir anksčiau, vis slinkdavo prie upės ir spoksodavo į ledą. Dažnai jam ten sėdint ateidavo ir ta mergina. Bet laukimas iš jų akių neišnyko. (10) _____ Kodėl? Negi tylios kasdienybės linksmybė ar liūdesys negali išiveržti į juos, sudaužyti į šipulius tą beviltišką jų santūrumą?

Nieko aš, žinoma, nebūčiau sugalvojęs. (11) _____ Miestelio gyventojai jau pradėjo kaltinti merginą – Augustas per pamokas užsisvajodavo, jo žvilgsnis kažkur iškeldavo pro langą ir ilgai negrįždavo. Pasikeitė ir jo balsas – tarsi rudens lietus jame būtų sušalęs į ledą. Tačiau mes nesmerkėm savo mokytojo. (12) _____ Jei laukimas nesunaikina laukimo, tada jis užkrečia kitus.

Pagal Danielių Mušinską

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) ♦ 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis ♦ Pagrindinė sesija

SAKINIAI

- A** Tų namų savininkai jau buvo mirę.
B O ir ką čia gali sugalvoti?
C Mažai kas bevaikščiojo po miestelį šiaip sau, savo malonumui.
D Bandau suprasti, kas yra mano kasdienybė.
E Mes jį supratome, ir klasėje visada tvyrojo tylą.
F Galvojau – kodėl du laukimai nesunaikina vienas kito?
G Tik ne Augustas.
H Kai kurie net palydėdavo per gatvę.
J Paskui abu nuėjo į tos merginos namus.
K Dabar pavasariais sužaliuodavo tik vienintelis gluosnis.
L Mūsų miestelis neturi paslapčių.
M Dienos jau lėkė į pavasarį.
N Po mėnesio niekas juo nebesidomėjo.
O Tačiau tą jų laukimą įveikdavo laiko bėgsmas ir kasdiena.

ATSAKYMAI

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A												

Taškų suma (maks. 12)

Skaitymo testo taškų suma (maks. 25)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) • 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis • Pagrindinė sesija

II. KALBOS VARTOJIMO TESTAS

(Trukmė – 50 min.)

1 užduotis. Iš kairėje pateiktų žodžių padarykite po vieną tinkamą ir įrašykite į tekstą.**0 atvejis – pavyzdys.** (15 taškų)

	Pasakos padeda pažinti save	Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
(0) literatūra	Tiek liaudies, tiek (0) <u>literatūrinės</u> pasakos padeda pažinti save ir pasaulį. Dažnai jose kalbama apie nelengvas savęs			
(1) paieškoti	(1) _____ . Pasakų personažams suteikiama galimybė rinktis tokį gyvenimo kelią, kuriuo eidami jie jausis	—	—	—
(2) visas, vertė	(2) _____ .	—	—	—
(3) išbandyti	Bet prieš įgyjant teisę rinktis, pasakų herojui būtina įveikti nepaprasto masto išorinius (3) _____ . Jam reikia išmokti nebijoti gyvybei grasančių gamtos stichijų, įveikti	—	—	—
(4) išsigąsti	(4) _____ akistatoje su mirties pasauliui	—	—	—
(5) būtis	priklausančiomis (5) _____ . Pasakų herojui be	—	—	—
(6) įteigti	galo svarbu sužinoti ir slaptą maginės (6) _____	—	—	—
(7) pilnas	kupiną pamokymą. Taigi kelias į išsvajotąją gyvenimo	—	—	—
(8) tinkamas	(7) _____ nėra lengvas: reikia	—	—	—
(9) esmė	(8) _____ suformuoti savo būdo bruožus ir	—	—	—
(10) atlyginti	išsiugdyti (9) _____ vertybes.	—	—	—
(11) pagrindas	Pasirengimas padėti kitam be jokio (10) _____ ,	—	—	—
(12) bręsti	gailėstingumas, mokėjimas atjausti – (11) _____	—	—	—
(13) sąmonė	vertybės, išsiugdomos paties žmogaus. Ypač svarbus individo	—	—	—
(14) atsparus	(12) _____ etapas yra paauglystė. Todėl pasakomis pirmiausia ir kreipiamasi į paauglius. Juk būtent jiems	—	—	—
(15) atrasti	aktualiausia pasakų teigiama mintis apie laisvą ir	—	—	—
	(13) _____ vertybių pasirinkimą. Ne mažiau svarbu ir tai, kad pasakos skatina paauglio pasitikėjimą savimi ir didina	—	—	—
	(14) _____ negandoms – juk pasakos herojus dažnai padaro daug klaidų, kol pasiekia savo tikslą.	—	—	—
	Taigi pasakose parodoma, kad jaunam žmogui reikia išmokti įveikti	—	—	—
	sudėtingas kliūtis, kurios laukia savęs (15) _____	—	—	—
	kelyje.	—	—	—
	<i>Pagal Gražiną Skabeikytę</i>			

Taškų suma (maks. 15)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) ♦ 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis ♦ Pagrindinė sesija

2 užduotis. Kairėje pateiktus žodžius ar žodžių junginius parašykite reikiamu linksniu.**0 atvejis – pavyzdys.** (20 taškų)

	Kas yra tikrasis miesto veidas?	Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
(0) <i>teigimas</i>	Lietuvoje viešoji erdvė suvokiama gana siaurai. Miestų plėtros specialistų (0) <i>teigimu</i> , šiuolaikinė viešoji erdvė turėtų būti suvokiama ne tik kaip švari ir tvarkinga vieta, bet ir kaip			
(1) <i>ji</i>	(1) _____ skleidžiama atmosfera. Koks	—	—	—
(2) <i>įsimintinas</i>	miestas laikomas (2) _____ ir kas gundo	—	—	—
(3) <i>patrauklus</i>	jame dar kartą apsilankyti? Kaip miestą sukurti išties (3) _____ ir jo gyventojui, ir svečiui?	—	—	—
(4–5) <i>šis atvejis</i>	Daugelis mano, kad miesto tikrasis veidas yra architektūra ir tik ji. Tačiau (4–5) _____ kalbame ne apie miesto grožį, o apie	—	—	—
(6) <i>kurios</i>	viešųjų erdvių atmosferą. Tai vietos, (6) _____ miesto gyventojai ir svečiai leidžia	—	—	—
(7) <i>savas</i>	laiką. Ten (7) _____ yra ir turtuolis, ir	—	—	—
(8) <i>saugi</i>	valkata, ten (8) _____ jaučiasi balandžius	—	—	—
(9–10) <i>praleikiantys riedutininkai</i>	lesinanti senutė. Gera ten ir visu greičiu (9–10) _____,	—	—	—
(11) <i>įsimylėjęliai</i>	ir porelei (11) _____.	—	—	—
(12) <i>dermė</i>	Taigi viešąją miesto erdvę reikėtų apibrėžti kaip įvairiausių detalių (12) _____: pradedant grindiniu,	—	—	—
(13) <i>stilius</i>	smulkiaisiais želdiniais ir baigiant žmonių aprangos (13) _____. Viešosios erdvės – tai miesto	—	—	—
(14–15) <i>svarbiausios reikmės</i>	ryšys su žmogumi. Todėl formuojant tokias erdves būtina paisyti bendruomenės, kuriai ir kuriama viešoji erdvė, (14–15) _____.	—	—	—
(16–17) <i>didieji miestai</i>	Deja, Lietuvoje, net ir (16–17) _____, viešosios erdvės mažai teatitinka	—	—	—
(18–19) <i>tikroji paskirtis</i>	(18–19) _____. Situacija, matyt, pasikeis tik tuomet, kai bus skirta užtektinai	—	—	—
(20) <i>visuomenė</i>	dėmesio (20) _____ prusinti. <i>Pagal Igną Kazakevičių</i>	—	—	—

Taškų suma (maks. 20)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) ♦ 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis ♦ Pagrindinė sesija

3 užduotis. Iš kairėje pateiktų veiksmažodžių padarykite tinkamas neasmenuojamąsias formas ir įrašykite jas į tekstą.

0 atvejis – pavyzdys. (15 taškų)

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
	Muzika iš debesies			
(0) rašyti	Kūryba man yra bendravimo būdas, nes (0) <u>rašydamas</u> galvoju apie artimos dvasios žmones.			
(1) atklysti	Prisiminiau gal iš kokios knygos (1) _____ mintį: Dievo akivaizdoje angelai	—	—	—
(2) likti	atlieka Bachą, o (2) _____ vieni Mocartą groja.	—	—	—
(3) pasirodyti	Prasidėjo ta muzika aukštybėse – debesyje, šviesią vasaros dieną staiga (3) _____ virš miško. Debesis, kuri laiką	—	—	—
(4) pakyboti	ten (4) _____, ėmė slinkti mūsų sodybos link.	—	—	—
(5) užtraukti	Sunkiam jo šešėliui (5) _____ sodą ir saulėje	—	—	—
(6) tebeskendėti	vis dar (6) _____ kiemą, – sielą užvaldė	—	—	—
(7) girdėti	kažkoks ne ausimi (7) _____ gaudesys.	—	—	—
(8) groti	Sakytum, kas dangaus vargonais būtų (8) _____ Bachą.	—	—	—
(9) sušnarinti	Tai truko palyginti neilgai – pirmiesiems lašams (9) _____ senojo klevo lapus, vargonai	—	—	—
(10) aidėti	pamažėle nutilo, sieloje (10) _____ jau	—	—	—
(11) skleistis	kitokiais garsais. Garsais, (11) _____ lyg	—	—	—
(12) nujausti	įžanga į kažką, kol kas vos (12) _____ tolimoje ateityje.	—	—	—
(13) sklaidytis	Debesis mūsų kiemą užkliudė tik vienu kraštu ir lėtai nuslinko tolyn, po truputį (13) _____.	—	—	—
(14) aplyti	Dar lijo, bet saulė jau įspindo į šlapią žolę ir tą pat akimirką nutvieskė (14) _____ kiemą šviesa ir muzikos skaidrumu.	—	—	—
(15) valdyti	Kieno gi (15) _____ tas debesis, kuris mums primeta šitokį repertuarą?	—	—	—
	<i>Pagal Romą Sadauską</i>			

Taškų suma (maks. 15)

Kalbos vartojimo testo taškų suma (50:2 = 25)

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

III. RAŠYMO TESTAS**(Trukmė – 100 min.)**

Užduotis. Pasirinkite vieną iš dviejų (A arba B) teiginių ir parašykite 250–300 žodžių samprotavimo rašinį. (50 taškų)

A „Be miško suskursta žmogus.“

(Vincas Krėvė. *Skerdžius*)

B „Skelbti žmonių meilę – tai ją vykdyti.“

(Juozas Grušas. *Meilė, džiazas ir velnias*)

Rašinyje:

- patvirtinkite arba paneikite pasirinktą teiginį;
- grįsdami savo mintis, remkitės lietuvių grožine literatūra; be šio šaltinio, dar galite remtis ir kitais: kitų tautų grožine literatūra, filmais, spektakliais, visuomenės gyvenimo realijomis;
- sugalvokite patrauklų, rašinio pagrindinę mintį atitinkantį pavadinimą.

Pastabos:

1. Rašinio pasirašyti nereikia.
2. Perrašę rašinį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir parašteje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

LIETUVIŲ KALBA (VALSTYBINĖ) ♦ 2010 m. valstybinio brandos egzamino užduotis ♦ Pagrindinė sesija

RAŠYMO TESTO VERTINIMAS

Kriterijus	Maks. taškų skaičius	Vertintojų skirti taškai		
		I	II	III
TURINYS	10			
STRUKTŪRA	10			
STILIUS IR ŽODYNAS	10			
GRAMATIKA	10			
RAŠYBA IR SKYRYBA	10			
Taškai, atimami už nepakankamą žodžių skaičių	-1/-2/-3/-4/-5/-6			

Taškų suma	50			
-------------------	-----------	--	--	--

RIBOTO NAUDOJIMO

(iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys)

ČIA RAŠO VERTINTOJAI

	Maksimalus taškų skaičius	I vertinimas	II vertinimas	III vertinimas
SKAITYMO TESTAS	25	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>
KALBOS VARTOJIMO TESTAS	50 : 2	<input type="text"/> <input type="text"/> :2 ↘	<input type="text"/> <input type="text"/> :2 ↘	<input type="text"/> <input type="text"/> :2 ↘
	25	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>
RAŠYMO TESTAS	50	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>

SUMA	100	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
------	-----	--	--	--

GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA

Vertintojų pastabos